

N:o 153.

Af herr **O. N. Olsson** i Heden, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående medling i arbetstvister.*

Då det af alla, som intressera sig för den i våra dagar äfven inom vårt land så betydelsefulla arbetarefrågan, bör hälsas med tillfredsställelse, att åtgärder föreslagits för ordnande af dessa så ofta återkommande intressetvister mellan arbetsgivare och arbetare, bör det ock, då ett förslag till lag för medling vid sådana tvister föreligger, vara af synnerlig vikt att tillse, det en sådan lag med afseende på fullständigheten blifver sådan, att den med tillbörligt förtroende må kunna omfattas af såväl arbetsgivare som arbetare. I sådant afseende tillåter jag mig påpeka en för öfrigt känd omständighet, som vid arbetstvister spelar en icke oväsentlig roll, och alltså torde förtjäna beaktande vid ompröfning af förslag till stadganden, som skola utgöra grunden för biläggande af sådana tvister. Som bekant ingripa nämligen vid uppkomna arbetstvister utom den speciella tvisten stående personer, till mycken skada för en god öfverenskommelse emellan de *verkligen intresserade* parterna.

S. k. »ledare» eller »förtroendemän», till och med från långt från en tvist aflägsna orter, och tillhörande helt *andra fack* eller *yrken*, inställa sig på ort och ställe för en uppkommen intressetvist mellan arbetsgivare och arbetare, samt ehuru i saknad af praktisk insikt uti det yrke, tvisten kan afse, och kännedom om de lokala förhållandena på den ort,

Bih. till Riksd. Prot. 1903. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 56 Häft. (N:is 153, 154) 1

där den uppkommit, likväl ingripa i rörelsen på ett sätt, som under sådana förhållanden endast stör en lugn och saklig underhandling samt god förståelse emellan de verkliga parterna, till ömsesidig skada och förargelse. Därför, så vida här ifrågavarande lagförslag skall erhålla den fulla karaktären af hvad därmed tycks afses, nämligen: — en anvisning eller obligatorisk föreskrift om sättet för ordnande af uppkomna intressetvister *emellan de däruti verkligen intresserade arbetsgifvarne och arbetarne, på den frivilliga öfverenskommelsens väg, under ledning och bistånd af en sakkunnig, fullt opartisk tjänsteman — den legitimerade skiljomannen —*, så torde det ock vara önskvärdt, att någon bestämmelse ingår i lagen i syfte att förekomma främmande, utomstående, icke direkt intresserades inblandning, som endast förhindrar och försvårar tvistens biläggande. Förutsättningen för skiljomannens mellankomst torde alltså böra blifva den, att tvisten rört sig *emellan de egentliga intressenterna, på ett värdigt, sakligt och ömsesidigt tolerant sätt*, så att den icke af obehöriga blifvit missriktad eller tillkrånglad. Någon lämplig bestämmelse i lagen därom, att, därest främmande inblandning uti en tvist af parterna tillåtits, den legitimerade skiljomannen icke tager befattning med rörelsen, skulle antagligen blifva tillfyllest, enär de intresserade parterna, för att åtnjuta förmånen af skiljomannens mellankomst, skulle finna det med sina respektiva fördelar för enligt att hålla främmande inblandning på afstånd. Lagens grundsats, med afseende på parternas handlingsfrihet, skulle icke heller genom en sådan bestämmelse blifva rubbad.

En annan sak, som jag jämväl anser böra komma till beaktande före lagens antagande, är den, att då, såsom en följd af denna lag, en ny tjänstemannainstitution uppkommer, någon utredning, såväl om antalet skiljomän för hela landet, som angående deras aflönings- och möjligen äfven pensionsförhållanden, torde böra åvägabringas för att samtidigt med lagens slutliga pröfning för antagande föreläggas Riksdagen. Det torde nämligen för flera än mig kännas motbjudande att deltaga i beslut, som ställa okända kraf på statskassan, helst på en tid, då alla beklaga statsutgifternas oroande stegring. Om man än häremot skulle vilja invända, att denna fråga från finansiell synpunkt icke är af större betydelse, måste likväl en sådan invändning få anses underhaltig gent emot det såväl principiellt som sakligt riktiga *faktum*, att Riksdagen bör lämnas tillfälle att kunna öfverskåda och bedöma sina beslut i detta afseende. Det har ock visats, att sedan en institution blifvit fastslagen med ty åtföljande utgifter någon ändring icke så lätt står att vinna.

På grund af det sålunda i korthet anförda, tillåter jag mig vördsam
samt hemställa,

det måtte Riksdagen, i sammanhang med pröfningen af det vid Kungl. Maj:ts nådiga proposition N:o 17 fogade förslaget till lag angående medling i arbetstvister, jämväl taga i öfvervägande:

dels huruvida skiljoman enligt denna lag bör taga befattning med biläggande af intressetvist mellan arbetsgifvare och arbetare i det fall, att utom tvisten stående, däraf icke direkt intresserade, tillåtits att inblanda sig i rörelsen, och

dels att utredning och förslag, ej mindre om det antal tjänstemän inom riket, som tillfölje denna lag böra anställas, än äfven om aflönings- och öfriga ekonomivillkor åt dem, måtte föreläggas Riksdagen, samtidigt med lagförslagets öfverlämnande för slutlig behandling.

Stockholm i mars 1903.

Oscar N. Olsson.
